

Asia

EU/OSA; Euroopan unionin virallisen lehden sähköinen julkaiseminen, asetuksen 216/2013 muuttaminen

Kokous

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

KOM(2020) 257 lopullinen 26.6.2020

Asian käsittely alkaa Euroopan unionin neuvoston sähköisen lainsäädännön työryhmässä lokakuussa 2020.

Suomen kanta

Suomi kannattaa Euroopan unionin virallisen lehden sähköistä julkaisemista koskevan asetuksen (EU) N:o 216/2013 muuttamista. Muutos johtuu Euroopan unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen säännöksistä ja Euroopan unionin yleisen tietosuoja-asetuksen (EU) 2016/679)) henkilötietojen suojaamista koskevista vaatimuksista sekä tarpeesta täsmentää EU:n virallisen lehden sähköisen julkaisemisen teknisiä menettelyjä ja toimenpiteitä julkaistaessa virallinen lehti poikkeuksellisissa tilanteissa. Ehdotettu muutos ei muilta osin vaikuta säädösten julkaisemiseen EU:n virallisessa lehdessä eikä Euroopan unionin lainsäädännön saatavuuteen.

Pääasiallinen sisältö*Taustaa*

Euroopan unionin virallisen lehden sähköistä julkaisemista koskeva asetusta (EU) N:o 216/2013 tuli voimaan 1.7.2013 ja siitä lähtien EU:n virallisen lehden sähköinen versio on ollut lehden todistusvoimainen versio. Virallisen lehden paperiversio on ilmestynyt vain poikkeustapauksissa. EU:n virallista lehteä koskevan asetuksen antamista koskeva E-kirje 19/2011 oli eduskuntakäsittelyssä keväällä 2011. Virallista lehteä koskevan asetuksen muutosehdotusta koskeva E-kirje oli eduskuntakäsittelyssä keväällä 2017. Vuoden 2017 muutokset koskivat sähköisen allekirjoituksen käyttöä EU:n virallisessa lehdessä.

Virallisen lehden sähköistä julkaisemista koskevan asetuksen tavoitteena on ollut parantaa Euroopan unionin lainsäädännön saatavuutta ja tarjota kaikille lainsäädäntöä

koskevan tiedon tarvitsijoille mahdollisuus luottaa Euroopan unionin virallisen lehden sähköiseen versioon virallisena ja todistusvoimaisena.

Asetusehdotuksen sisältämistä muutoksista

Euroopan komissio on antanut 26.6.2020 ehdotuksen neuvoston asetukseksi (KOM(2020) 257 lopullinen) Euroopan unionin virallisen lehden sähköisestä julkaisemisesta annetun asetuksen 216/2013 muuttamisesta. Ehdotetut asetusmuutokset koskevat EU:n virallisen lehden sähköisen julkaisemisen teknisten menettelyjen (sähköinen allekirjoitus tai sähköinen leima) täsmentämistä, henkilötietojen suojaamista koskevia toimenpiteitä EU:n virallisen lehden julkaisemisessa sekä EU:n virallisen lehden julkaisemista poikkeuksellisissa tilanteissa.

Virallisen lehden sähköisen version autenttisuuden varmistamisesta

EU:n virallisen lehden julkaisemista koskevan asetuksen 2 artiklan 1 kohdassa on säädetty sähköisen allekirjoituksen käytöstä virallisen lehden sähköisen version autenttisuuden varmistamisessa. Nykyisen asetustekstin mukaan virallisen lehden todistusvoimaisuuden säilyttämiseksi on sähköiseen julkaisuun liitetty hyväksytty sähköinen allekirjoitus tai hyväksytty sähköinen leima asetuksen (EU) N:o 910/2014 mukaisesti.

Virallisen lehden sähköisen version todistusvoimaisuus, eheys ja muuttamattomuus voidaan taata erilaisilla organisatorisilla ja teknisillä keinoilla. Haasteena on, että etenkin teknisen kehityksen vuoksi nämä keinot voivat kuitenkin muuttua hyvin nopeaan tahtiin. Jotta virallisen lehden julkaisemista koskevaa asetusta ei tarvitsisi muuttaa jokaisen uuden menetelmän tai teknologisen muutoksen seurauksena, asetusmuutosta koskevassa ehdotuksessa esitetään asetuksen sanamuodon muuttamista yleisluontoisemmaksi. Uudessa muotoilussa on korvattu aiempi teksti muotoilulla ”virallisen lehden sähköinen versio julkaistaan teknisin edellytyksin, joilla varmistetaan sen sisällön todistusvoimaisuus.” Todistusvoimaisuuden varmistamista koskevasta teknisestä järjestelmästä on tarkempi kuvaus EUR-Lex-palvelun sivustolla. Näin EU:n virallisen lehden sähköisen version todistusvoimaisuus voidaan helposti todentaa.

Henkilötietojen pseudonymisoinnista

Vaikka EU:n virallisen lehden sisältöjä ei periaatteessa voida muuttaa, on tilanteita, joissa tietyt tiedot on poistettava virallisesta lehdestä sen julkaisemisen jälkeen. Tällaiset poistot tehdään panemalla täytäntöön Euroopan unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 66 artiklan perusteella tehtyjä päätöksiä tai soveltamalla unionin tietosuojalainsäädäntöä. Virallisen lehden julkaisemisasetuksessa ei nykyisin ole säännöksiä, jotka koskevat menettelyä henkilötietojen pseudonymisoinnissa.

Tähän mennessä henkilötietojen pseudonymisointi virallisen lehden sähköisessä julkaisussa on tehty yksinomaan unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen perusteella tehtyjen päätösten mukaisesti. Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 66 artiklan mukaan ”unionin yleinen tuomioistuin voi asianosaisen erillisellä asiakirjalla esittämästä perustellusta pyynnöstä tai omasta aloitteestaan jättää asiaa koskevista asiakirjoista, joihin yleisöllä on mahdollisuus tutustua, pois asianosaisen tai oikeudenkäynnin yhteydessä mainitun muun henkilön nimen tai muita tietoja, jos henkilön nimen tai näiden tietojen sisällön luottamuksellisena pitämiseen on oikeutettu peruste.”

Euroopan unionin yleinen tuomioistuin on vuosina 2019-2020 toimittanut Euroopan unionin julkaisutoimistolle kaksi pseudonymisointipyyntöä. Näiden pyyntöjen perusteella EU:n virallisen lehden sähköisestä versiosta on poistettu henkilötiedot tai vastaavat tunnistetiedot. Virallisen lehden sähköisessä arkistossa säilytetään kuitenkin asiakirjan alkuperäinen, pseudonymisoimaton versio. Pseudonymisoidussa sähköisessä versiossa on maininta siitä, että asiakirjaa on muutettu. Ensimmäinen pseudonymisointipyyntö koski vuoden 2018 virallisen lehden numeroa C301, sivu 39.

Ehdotetulla asetusmuutoksella, jossa lisätään asetuksen 2 artiklaan uusi 4 kohta henkilötietojen pseudonymisointimenettelystä, ei muuteta käytäntöä, jonka mukaan virallisen lehden alkuperäistä versiota, jota henkilötietojen tai muiden tunnistetietojen poistaminen koskee, ei muuteta prosessin aikana, ja sitä säilytetään julkaisutoimiston arkistossa rajoittamattoman ajan.

Virallisen lehden julkaisemisesta poikkeuksellisissa oloissa

EU:n virallista lehteä koskevan asetuksen mukaan vain sähköisessä muodossa julkaistu virallinen lehti on todistusvoimainen ja vain sillä on oikeusvaikutuksia. Tähän sääntöön on vain yksi poikkeus, joka koskee tilanteita, joissa virallista lehteä ei voida julkaista julkaisutoimiston tietojärjestelmän ennakoimattoman ja poikkeuksellisen häiriön vuoksi. Näissä tapauksissa vain EU:n virallisen lehden painettu versio on ollut todistusvoimainen ja vain sillä on ollut oikeusvaikutuksia. Kun julkaisutoimiston tietojärjestelmä on palautettu toimintaan, painettua versiota vastaava sähköinen versio on tuotu saataville EUR-Lexin verkkosivustolla.

EU:n julkaisutoimisto on ottanut käyttöön toimenpiteitä, joilla varaudutaan tilanteisiin, joissa virallisen lehden sähköistä versiota ei voitaisi julkaista ja asettaa saataville EUR-Lexin verkkosivustolla. Ehdotettu varmistusmenettely on virallisen lehden tuominen saataville EU:n julkaisutoimiston tiloihin joko painettuna tai sähköisessä muodossa (esimerkiksi tallennettuna erilliselle tietokoneelle) riippuen siitä, mikä ratkaisu on toteutettavissa todellisessa käytännön tilanteessa. Virallisen lehden julkaisemista koskevaa asetusta on sen vuoksi tarpeen muuttaa vastaavasti.

Virallisen lehden todistusvoimaisen sähköisen version käyttöönotto on helpottanut mahdollisuuksia tutustua EU:n lainsäädäntöön ja luottaa sähköisen version autenttisuuteen. Jotta käyttäjät voivat luottaa EUR-Lex-palvelun sivustolla saatavilla olevan virallisen lehden versioon, asetusmuutoksessa ehdotetaan, että sähköisestä versiosta, joka tulee saataville EUR-Lex -sivustolla tietojärjestelmien häiriön jälkeen, tulee todistusvoimainen siitä hetkestä alkaen, kun se on saatavilla. Oikeusvarmuuden periaate puolestaan edellyttää, että siitä hetkestä alkaen edellinen (painettu tai sähköinen) versio ei ole enää todistusvoimainen.

Vuoden 2013 jälkeen ainoastaan kolme virallisen lehden numeroa on julkaistu todistusvoimaisena painettuna versiona asetuksen 3 artiklaa noudattaen (EUVL:n numerot L 347, 20. 12.2013, L 221, 25. 7.2014 ja L 261I, 14.10.2019). Näille poikkeuksellisesti painettuna julkaistujen virallisen lehden numeroiden kohdalla on syytä antaa painettujen versioiden vastaaville sähköisille versioille todistusvoimaisuus ja oikeusvaikutukset. Nämä versiot perustuvat samoihin oikeaksi todistettuihin asiakirjoihin kuin painetut versiot, ja ne saatettiin yleisön saataville EUR-Lexin sivustolla pian painettujen versioiden julkaisemisen jälkeen.

Ehdotettujen muutosten sisällöstä

Asetusehdotuksen 1 artiklan mukaan virallisen lehden sähköistä julkaisemista koskevan asetuksen (216/2013) 2 artiklan 1 kohtaa muutetaan siten, että aiempaa sähköisen allekirjoituksen säädöstä koskeva viittaus muutetaan nykyisin voimassa olevaa teknistä menettelyä koskevaksi viittaukseksi, jossa vain todetaan, että virallisen lehden sähköinen versio julkaistaan teknisin edellytyksin, joilla varmistetaan sen sisällön todistusvoimaisuus. Lisäksi 2 artiklan 1 kohdassa todetaan, että todistusvoimaisuuden varmistamiseksi käyttöön otettu järjestelmä on esitettävä EUR-Lexin verkkosivustolla, ja sen on mahdollistettava virallisen lehden sähköisen version todistusvoimaisuuden todentaminen helposti.

Lisäksi asetusehdotuksen 1 artiklan mukaan EU:n virallisen lehden sähköistä julkaisemista koskevan asetuksen (216/2013) 2 artiklaan lisätään uusi 4 kohta, joka koskee pseudonymisoitujen asiakirjojen julkaisemista virallisessa lehdessä ja alkuperäisten asiakirjojen sähköistä arkistointia. Uuden 4 kohdan mukaan poistettaessa julkaistavasta asiakirjasta tiettyjä tietoja EU:n tuomioistuimen päätöksen nojalla tai henkilötietojen suojaamiseksi unionin lainsäädännön mukaisesti, kyseisen virallisen lehden sähköisestä versiosta julkaistaan uusi versio, johon liitetään tätä seikkaa koskeva ilmoitus. Kyseisen virallisen lehden sähköisen version alkuperäinen, pseudonymisoimaton versio säilytetään pysyvästi julkaisutoimiston arkistossa.

Asetusehdotuksen 1 artiklan mukaan korvataan lisäksi asetuksen (216/2013) 3 artikla. Uuden 3 artiklan tarkoitus on täsmentää menettelyä julkaistaessa virallisen lehden numeroita poikkeuksellisissa oloissa, joissa sähköinen julkaiseminen ei ole mahdollista. Poikkeustilanteessa virallisen lehden numero asetetaan saataville julkaisutoimiston tiloihin joko painettuna tai sähköisessä muodossa. Kyseinen versio on todistusvoimainen ja sillä on oikeusvaikutuksia. Uudessa 3 artiklassa kuitenkin säädetään, että poikkeustilanteen päätyttyä julkaistua versiota vastaava sähköinen versio asetetaan saataville EUR-Lexin sivustolle. Sähköisen version julkaisemisesta lähtien sitä pidetään ainoana todistusvoimaisena versiona ja sillä on oikeusvaikutuksia.

Asetusehdotuksessa ehdotetun uuden 3 artiklan mukaan menettely koskee myös aiemmin, asetuksen 216/2013 voimassaolon aikana julkaistuja virallisen lehden sähköisiä versioita, jotka vastaavat virallisen lehden todistusvoimaisia painettuja versioita. Näitä painetun lehden jälkeen julkaistuja sähköisiä versioita pidetään ainoana todistusvoimaisina versioina asetusehdotuksen voimaantulopäivästä alkaen.

Asetusehdotuksen 2 artiklan mukaan asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Ehdotettu oikeusperusta, 352 artikla sopimuksessa Euroopan unionin toiminnasta, on asianmukainen.

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen. Toissijaisuusperiaate ei asiassa sovellu.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Käsittely ei ole vielä alkanut.

Kansallinen valmistelu

Oikeudelliset kysymykset –jaosto (kirjallinen menettely) 10.9.-11.9.2020

Eduskuntakäsittely**Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema**

Asetus ei koske kansallisten säädösten julkaisemista EU:n jäsenvaltioissa. Lakien ja asetusten julkaisemisesta Suomessa säädetään laissa Suomen säädöskokoelmasta (188/2000). Vuoden 2011 alusta lähtien säädöskokoelmaa ja sopimussarjaa on julkaistu yksinomaan sähköisesti. Asetus ei myöskään koske säädösten julkaisemista Ahvenanmaalla.

Taloudelliset vaikutukset

Ehdotuksella ei ole taloudellisia vaikutuksia Euroopan unionin jäsenvaltioissa

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät**Asiakirjat**

KOM(2020) 257 lopullinen

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

OM/kehittämispäällikkö Aki Hietanen, aki.hietanen@om.fi, 0505221061

EUTORI-tunnus

EU/2020/1051

Liitteet**Viite**

Asiasanat sähköinen oikeus
Hoitaa

Tiedoksi
